

Streszczenie rozprawy doktorskiej mgr Mai Barbary Piątkowskiej pt. Umowne regulacje dotyczące rozporządzania udziałami i akcjami zawarte w umowach i statutach spółek kapitałowych

Tematem rozprawy doktorskiej są regulacje dotyczące rozporządzania udziałami i akcjami zawarte w umowach i statutach spółek kapitałowych. Główną tezą rozprawy jest założenie, że postanowienia umów i statutów oparte o proponowane przez ksh ograniczenia w zakresie rozporządzania udziałami i akcjami imiennymi są niewystarczające dla zabezpieczenia interesów współników. W związku z tym współnicy stosują własne „inne sposoby ograniczania” jako rozszerzenie, albo uzupełnienie rozwiązań kodeksowych lub jako rozwiązania samodzielne.

Przy opracowaniu dysertacji zastosowano następujące metody badawcze: metodę dogmatyczną, metodę analizy orzecznictwa, analizy piśmiennictwa, metodę prawnoporównawczą i metodę empiryczną.

Praca została podzielona na 7 rozdziałów. Zostały one poprzedzone wstępem i zakończone podsumowaniem.

W rozdziale I zatytułowanym „Prawa do udziału i akcji jako przedmiot rozporządzania” przeanalizowane i omówione zostały podstawowe pojęcia z zakresu rozprawy.

W Rozdziale II zatytułowanym „Normatywne sposoby rozporządzania prawami udziałowymi w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością i w spółce akcyjnej” przeanalizowano i przedstawiono sposoby rozporządzeń, których przedmiotem mogą być udziały i akcje. Opracowano zagadnienia materialno-prawne związane z dokonywaniem, charakterem i treścią tych czynności. Zbadano wymagane formy prawne, które muszą być zachowane aby takie rozporządzenie było skuteczne.

Rozdział III zatytułowany „Ograniczenia w rozporządzeniu prawami udziałowymi wynikające z przepisów prawa” został poświęcony ograniczeniom rozporządzania udziałami i akcjami ustanowionym w przepisach prawa.

W rozdziale IV zatytułowanym „Umowne ograniczenia w zakresie rozporządzania prawami udziałowymi przyjmowane w umowach i statutach spółek” dokonano analizy dopuszczalnych przez prawo umownych ograniczeń w rozporządzaniu udziałami i akcjami. Dokonano klasyfikacji umownych ograniczeń, dzieląc je na rozwiązania przyjmowane na podstawie dyspozytywnych przepisów ksh, tj. zgody spółki oraz postanowienia stanowiące inne sposoby ograniczania (ograniczenia własne). Dokonano analizy skutków prawnych naruszeń poszczególnych ograniczeń.

W rozdziale V zatytułowanym: Regulacje w zakresie swobody obrotu udziałami w prawie i orzecznictwie UE oraz wybranych państw przedstawiono regulacje prawne z badanego zakresu obowiązujące w Wielkiej Brytanii, Francji i Niemczech.

Rozdział VI zatytułowany „Regulacje w zakresie obrotu udziałami akcjami przyjmowane w umowach spółek z o.o. i statutach spółek akcyjnych – badania” jest rozdziałem badawczym. Stanowi on prezentację wyników badań akt rejestrowych spółek kapitałowych.

Rozdział VII zatytułowany „Konsekwencje prawne umownych ograniczeń w rozporządzaniu prawami udziałowymi” przedstawia zaobserwowane w badanych rozwiązaniach wady faktyczne i prawne w konstrukcji postanowień umownych. W rozdziale tym dokonano oceny skuteczności ochrony interesów wspólników w oparciu o zastosowane regulacje kodeksowe oraz o własne, inne ograniczenia rozporządzania. Na końcu rozdziału zamieszczono wnioski de lege ferenda.

Rozprawę kończy podsumowanie, w którym dokonano weryfikacji postawionych hipotez badawczych oraz zgłoszono postulaty zmian w ujęciu dogmatycznym i praktycznym w zakresie ograniczeń w rozporządzaniu prawami udziałowymi. Jako aneks do pracy zostały zamieszczone tabele statystyczne przedstawiające zestawienie badanych podmiotów.

Analiza przepisów prawnych, literatury i przeprowadzone badania umów i statutów spółek kapitałowych pozwoliły potwierdzić, że umowne ograniczenia w rozporządzaniu udziałami lub akcjami skuteczniej realizują postawiony im cel niż postanowienia umów spółek skonstruowane wyłącznie w oparciu o regulacje kodeksowe. Skuteczność własnych rozwiązań zależy jednak od spełnienia wielu warunków. Konieczne jest by były one zgodne z przepisami prawa, naturą danej spółki oraz nie naruszały zasad współżycia społecznego, a także zostały poprawnie skonstruowane i dostosowane do potrzeb spółki i wspólników.

Summary of the doctoral dissertation of Maja Barbara Piątkowska entitled Contractual regulations regarding the disposal of shares and stocks contained in contracts and statutes of capital companies

The subject of the doctoral dissertation is the regulations on the disposal of shares and stocks contained in contracts and statutes of capital companies. The main thesis of the hearing is the assumption that the provisions of contracts and statutes based on the restrictions proposed by the Commercial Companies Code regarding the disposal of shares and registered

shares are insufficient to protect the interests of shareholders. Therefore, the partners use their own "other methods of limitation" as an extension or supplement to code solutions or as independent solutions.

The following research methods were used in the preparation of the dissertation: the dogmatic method, the method of jurisprudence analysis, the analysis of the literature, the legal-comparative method, and the empirical method.

The work has been divided into 7 chapters. They were preceded by an introduction and concluded with a summary.

In Chapter I, entitled "Share and Share Rights as Object of Disposal", the basic concepts of the hearing are analyzed and discussed.

Chapter II entitled "Normative methods of disposing of share rights in a limited liability company and a joint-stock company" analyzes and presents the methods of regulations that may be subject to shares and stocks. Material and legal issues related to the performance, nature, and content of these activities have been developed. The required legal forms that must be maintained for such a regulation to be effective have been examined.

Chapter III, entitled "Restrictions in the Share Rights Regulation by law" is devoted to the legal restrictions on the disposal of shares and stocks.

Chapter IV entitled "Contractual restrictions on the disposal of participation rights adopted in the articles of association and statutes of companies" analyzes the contractual restrictions on the disposal of shares and stocks permitted by law. The contractual limitations were classified and divided into solutions adopted based on the available provisions of the Code of Commercial Companies, i.e. the consent of the company and provisions constituting other methods of limiting (own limitations). The legal consequences of violations of individual restrictions were analyzed.

Chapter V, entitled: "Regulations on the free circulation of shares in the law and case law of the EU and selected countries, presents the legal regulations in the analyzed scope in force in Great Britain, France, and Germany.

Chapter VI, entitled "Regulations on trading in shares adopted in the articles of association of limited liability companies. and the articles of association of joint-stock companies - research" is a research chapter. It is a presentation of the results of audits of the registration files of capital companies.

Chapter VII, entitled "Legal consequences of contractual limitations in the disposal of shareholding rights" presents the factual and legal defects in the construction of contractual provisions observed in the examined solutions. This chapter assesses the effectiveness of the

protection of shareholders' interests based on the applied code regulations and own, other restrictions of the disposition. De lege ferenda conclusions are provided at the end of the chapter.

The dissertation ends with a summary in which the research hypotheses were verified and proposals for changes in dogmatic and practical terms in the scope of limitations in the management of shareholding rights were submitted. As an annex to the work, statistical tables are presenting a list of the surveyed entities.

The analysis of legal provisions, literature, and the conducted research on the contracts and statutes of capital companies made it possible to confirm that the contractual restrictions on the disposal of shares or stocks are more effective in achieving their goal than the provisions of the company deed based solely on the code regulations. However, the effectiveness of our solutions depends on the fulfillment of many conditions. It is necessary that they comply with the law, and the nature of a given company and do not violate the principles of social coexistence, as well as be properly constructed and adapted to the needs of the company and partners.